

SCHÉNER MIHÁLY
FESTŐMŰVÉS, GRAFIKUS ÉS SZOBRÁSZMŰVÉS
- X. -

SCHÉNER MIHÁLY
FESTŐMŰVÉS, GRAFIKUS ÉS SZOBRÁSZMŰVÉS
1923, MEDGYESEGYHÁZA - 2009, BUDAPEST

Schéner Mihály festőművész, grafikus és szobrászművész

1923, Medgyesegyháza – 2009, Budapest

Schéner Mihály korunk egyik legnagyobb alkotója, polihisztor művész a Magyar Művészeti Akadémia és a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja volt.

A stílusában felismerhető, mégis sokféle műtárgyat létrehozó Schéner gazdag, állandóan alakuló életműve a folyton változó világban helyét kereső, az alkotói szabadságot megvalósító XX. századi képzőművészet példázata lehetne. Egyaránt dolgozott festékekkel, textillel, fával, fémmel. Rajzolt, szerkesztett, faragott, épített, gyúr, varrt és ragasztott, felhasználta a mézesbábok öntőformáit. Festő volt, rajzoló, textilszobor- és bábkészítő. Háromlépcsős folyamatban gondolkozott: rajzban tervezett, majd festett, szobrot készített, „formába öntött”, mindig a végső plasztikai megoldást kereste. Ami állandó és mégis játékosan változó megjelenésű Schéner művészetében, az a gyermekkori emlékek által meghatározott népi mesterségek iránti tiszteletet kifejező motívumkincs, a tárgyi folklór formakészlete, amely már-már kézjegyként ismétlődik munkáin. Mitológikussá nőtt képzelete új lényeket teremt. Pályája első szakaszában expresszív képeket festett, későbbi képein a szürrealista motívumokat konstruktív szerkezetbe rendezte, a geometriát és az organikus természeti motívumokat egyaránt beépítette műveibe. A népi, népművészeti formakincsből vett figurák (betyárok, huszárok, mézeskalács bábok, kiskocsik) a gyermekkori vásárok, búcsúk színes forgatagába vezetnek.

Schéner Mihályt a 60-as években leginkább a formákkal való játék érdekelte, a festmények felülete egyre gazdagodott: a táblaképek felületén applikációk jelentek meg, vagy lemállasztott rétegek hagyták maguk után hiányukat, motívumok nélküli ösformák, archetipikus képzetek bukkantak fel művészetében. A véletlenszerűnek látszó rétegekkel való játék azonban tudatos komponálás eredménye volt, amely később nyilvánvaló ritmusnak és formai szerkesztettségnek adta át helyét, mint a Törvénytáblák c. sorozaton.

A különböző művészi kifejezési formák egymásra termékenyítő hatással vannak, át- meg áthatják egymást. Textilszobrai, amelyekkel új műfajt teremtett, ugyanazzal az automatikus, expresszív-szürrealista módszerrel készültek, mint festményei. A hagyományosan a népművészetben alkalmazott anyag, a filc lehetőséget ad a népi formakincs felelevenítésére, amely azonban a művész különös szürrealista átiratában jelent meg. Egész sor textilből készült kézplasztikát alkotott, amelyeket az ujjakra rávarrt díszekkel öltöztetett, személyesített meg. A színes-különös világból aztán Schéner újra puritán képi és formai rendbe juttata el a nézőt, majd nemsokára tépett, gyúrt, vágott, csorgatott, repedezni hagyott, szenvedélyesen vonagló képi felületet hagyott hátra. Schéner készített apró gyermekjátékokat, térstruktúra-tereket, mászókákat is. A magyar népi formák mellett szürrealis játékaiban alkalmazott görög mitológiai alakokat is. Schéner mindennapos alkotó tevékenysége mellett rendszeresen publikált nemcsak saját művészetéről, hanem művésztsáiról is számos írása jelent meg.

Schéner Mihályt több évtizedes művészi munkássága elismeréseként számos rangos kitüntetéssel jutalmazták.

Kovács Árpád

Díjak (válogatás)

2008. – Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje;

2007. – Pro Európa-díj;

2005. – Príma díj;

2004. – Hazám-díj;

1995. – Kossuth-díj;

1989. – MNK Kiváló Művésze;

1984. – Magyar Köztársaság Érdemes Művésze;

1978. – Munkácsy-díj.

Első borító: SUMÁKOLÓK – 1973, textilplasztika, 50x20x35 cm

Hátsó borító: AJÁNDÉKHOZÓ – 1992, papír, fotó, 34x24 cm

KÖLTŐ SZÍVE – 1993, farost, vegyes technika, 180x115 cm

CSEPÚRÁGÓK – 1971, textil, vegyes technika, 45x21x7 cm

CSEPŰRÁGÓK II. - 1971, textil, vegyes technika, 45x22x7 cm

MANULUS EXTRÁTA – 1993, farost, vegyes technika, 94x124 cm

BÍZON MONDOM NEKTEK – 1993, farost, vegyes technika, 110x152 cm

FEDŐ ÉS FEDETT, PIROS ÉS SÁRGA FEKETÉVEL – 1973, farost, vegyes technika, 80x130 cm

X-1 ARBOR – 1993, farost, vegyes technika, 94x125 cm

ÚTI EMLÉKEK - 1993, farost, vegyes technika, 113x153 cm

FALI SZŐNYEG I. - textil, 270x203 cm

FALI SZŐNYEG II. – textil, 250x188,5 cm

SCHÉNER MIHÁLY MŰTERMÉBEN

Ez a könyv a kiadó „Kis példányszámú, print művészkönyv” sorozatának

.....

számú kötete, amely

Schéner Mihály festőművész, grafikus és szobrászművész
alkotásaiból, 7 példányban készült.

X. kötet

Az 1997-től fennálló Körmendi–Csák Gyűjtemény anyagának válogatása 16 lapból áll,
kézzel merített papíron, 12 darab nyomatot tartalmaz,
a szerkesztő, a kiadó, a készítő eredeti aláírásával és a könyv számozásával.

Szerkesztette: Csák Ferenc művészettörténész

A kötetet tervezte: Kneisz István

A könyvet készítette: Vinczemill Papírmerítő Műhely

Kiadja: Körmendi Kiadó | Virtual Market Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa utca 7.

www.kormendigaleria.hu | info@kormendigaleria.hu

Felelős kiadó: Dr. Körmendi Anna

2019.

SCHÉNER MIHÁLY FESTŐMŰVÉSZ KÖTETE - 2019.